

**ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КРЕМЕНЕЦЬКА ОБЛАСНА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА
АКАДЕМІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА)**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ другий (магістерський)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ А Освіта

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ А4 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)

АКАДЕМІЧНА КВАЛІФІКАЦІЯ магістр середньої освіти

**Кременець
2025**

I. ПРЕАМБУЛА

1. Освітньо-професійна програма Середня освіта (Історія та громадянська освіта) розроблена проектною групою кафедри історії та методики навчання Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка до введення в дію Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти.

2. Затверджено рішенням вченої ради академії (протокол № ___ від _____ р.) та введено в дію наказом ректора Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка (№ _____ від _____ р.).

3. Розроблено проектною групою у складі:

Скакальської Ірини Богданівни, доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри історії та методики навчання, *гаранта освітньо-професійної програми;*

Собчука Володимира Дмитровича, кандидата історичних наук, доцента, доцента кафедри історії та методики навчання, *члена проектної групи;*

Сеньківської Галини Ярославівни, історичних наук, викладача кафедри історії та методики навчання, *члена проектної групи.*

Повара Олександра Олександровича, стейкхолдера, викладача Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка, директора музею історії освіти «Волинські Афіни» КОГПА ім. Тараса Шевченка, *члена проектної групи.*

Рецензії-відгуки:

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності

A4 Середня освіта (Історії та громадянської освіти)

1 – Загальна інформація	
Назва закладу вищої освіти	Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка
Галузь знань (галузі знань, за потреби – для міждисциплінарних освітніх програм);	A Освіта
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність (спеціальності – для міждисциплінарних освітніх програм)	A4 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Спеціалізація або предметні спеціальності (за наявності)	Відсутня
Тип освітньої програми (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча)	Освітньо-професійна програма
Тип диплома (спільний (подвійний диплом) (за наявності)	Диплом магістра одиничний
Найменування партнера з узгодженою спільною освітньою програмою (за наявності)	Немає
Професійна (i) кваліфікація (i) (у разі ii (ix) присвоєння)	-
Кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми	90 кредитів ЄКТС
Форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них	Денна форма здобуття освіти. 1 рік і 4 місяці
Форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них	Заочна форма здобуття освіти. 1 рік і 4 місяці
Вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією	Навчатися можуть особи, які здобули освіту за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, другим (магістерським) рівнем вищої освіти за іншою спеціальністю або ОКР спеціаліст.

програмою (відповідно до стандартів вищої освіти)	Умови вступу визначаються Правилами прийому до Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.	
Мова(и) викладання	Українська	
Можливості працевлаштування за здобутою освітою	Випускники програми можуть здійснювати навчальну, виховну, науково-методичну та організаційну діяльність у галузі А Освіта відповідно до Класифікатора професій ДК 003: 2010 (зі змінами): 2320 – вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти.	
Опис предметної області	<p>Об’єкт вивчення: організація і забезпечення освітнього процесу у закладах освіти; педагогічні теорії, концепції, методики навчання історії та громадянської освіти.</p> <p>Цілі навчання: підготовка професіоналів, здатних розв’язувати складні задачі і проблеми історії та громадянської освіти, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: сучасні теоретичні засади гуманітарних наук галузі, достатні для формування спеціалізованих умінь/навичок розв’язання проблем, необхідних для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, освітні технології та методики формування системи компетентностей в історичній науці та громадянській освіті в закладах освіти, інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання для освітнього процесу; інформаційні ресурси та технології; бази для проведення практик.</p>	
2 – Цілі освітньо-професійної програми		
Полягає в теоретичній і практичній підготовці висококваліфікованих, конкурентоздатних фахівців – учителів історії та громадянської освіти, які володіють фаховими знаннями, спеціалізованими вміннями/навичками розв’язання проблем, методикою проведення наукових досліджень, сучасними інформаційними технологіями, здатних до інноваційної педагогічної діяльності та професійного вдосконалення, з високим рівнем громадянської свідомості, здатними до постійного навчання та самовдосконалення.		
5 – Компетентності, які дають право на присудження / присвоєння освітньо-професійною програмою освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій)		
Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	<i>Здатність приймати ефективні рішення у професійній діяльності та відповідально ставитися до обов’язків, мотивувати учасників освітнього процесу до досягнення спільної мети; діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</i>
	ЗК 2	<i>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</i>

		Здатність до самостійного вивчення нових методів і форм роботи та використання новітніх педагогічних технологій у практичній діяльності, підвищення професійної майстерності.
	ЗК 3	Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
	ЗК 4	<i>Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина, реалізовувати свої права і обов'язки, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.</i>
	ЗК 5	Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати.
	ЗК 6	<i>Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності.</i>
Фахові компетентності (ФК) спеціальності	ФК 1	Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.
	ФК 2	Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.
	ФК 3	Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.
	ФК 4	<i>Здатність критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.</i>
	ФК 5	Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.
	ФК 6	Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.
	ФК 7	Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.
	ФК 8	Знати закони наукового, соціального і професійного мислення, володіння комплексним, інтеграційним, історичним, динамічним, ситуаційним, системним підходами до наукового аналізу, здатність практично послуговуватись методами історичного дослідження.
	ФК 9	Вміти визначати та застосувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів. Використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних завдань.
		ФК 10
	ФК 11	Прагнення до саморозвитку та самовдосконалення у науково-педагогічній діяльності, обізнаність у власних силах, здатність до рефлексії та самоаналізу.

ФК 12	Виявляти знання та розуміння наукових основ певної тематичної області, методології дослідження історичного процесу у національному, європейському та світовому контекстах та вміти моделювати їх у зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання.
4 - Програмні результати навчання, які дають право на присудження / присвоєння освітньо-професійною програмою освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій)	
ПРН 1	Демонструвати вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, історії та громадянської освіти у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблювати знання з предметної області.
ПРН 2	Демонструвати вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання.
ПРН 3	Формувати наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструвати навички їх критичного аналізу, генерувати нові ідеї, аргументувати можливі шляхи їх вирішення та критично оцінювати їх спроможність.
ПРН 4	Демонструвати уміння критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання у сфері суспільних і професійно орієнтованих дисциплін, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.
ПРН 5	Демонструвати дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструвати вміння формувати її в учнів.
ПРН 6	Знати й розуміти зміст основних напрямів і шкіл сучасної історичної науки, головних проблем у розвитку історіографії, основні аспекти теоретико-методологічного дискурсу усно історичних досліджень у просторі конструювання минулого.
ПРН 7	Характеризувати існуючі парадигми історії української державності, її обумовленість та соціодинаміку на тлі світових державотворчих процесів.
ПРН 8	Здійснювати різні види планування освітнього процесу на різних етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти.
ПРН 9	Застосовувати для забезпечення суб'єкт-суб'єктного підходу в педагогічній діяльності навички координації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів, підтримування їх прагнення до саморозвитку, розкриття їх здібностей і пізнавальних можливостей.
ПРН 10	Критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу, на прийняття рішень.
ПРН 11	Використовувати безпечне освітнє електронне (цифрове) освітнє середовище для організації та управління освітнім процесом (у тому числі під час дистанційного навчання). організації групової взаємодії, зворотного зв'язку, спільного створення електронних (цифрових) освітніх ресурсів.
ПРН 12	Застосовувати в педагогічній діяльності наукові методи пізнання, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати та інтерпретувати результати, створювати моделі та вивчати їхню дієвість.
ПРН 13	Здатність до соціальної взаємодії, займати активну громадянську позицію та робити усвідомлений вибір в умовах сучасного політичного плюралізму.

ПРН 14	Здатність до практичного застосування нових ідей, пропозицій, освітніх практик з метою цілеспрямованого вдосконалення, безперервного і само організованого навчання.
ПРН 15	Здатність до співпраці та інтеграції в прагненні до мети спільно з іншими людьми, відомствами, організаціями, активної участі у командній роботі, безвідносно до фонових знань та бачень визначених завдань.

2. Перелік обов'язкових компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік освітніх компонентів ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Цикл загальної підготовки			
Нормативні дисципліни			
ОК 1.	Логіка та методологія наукового пізнання	3	залік
ОК 2.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	залік
ОК 3.	Комп'ютерні інформаційні технології в освіті та науці	3	залік
Всього:		9	
Дисципліни вільного вибору студентів			
ВК 1.	Дисципліни вільного вибору здобувачів (1)	3	залік
Всього:		3	
2. Цикл професійної підготовки			
ОК 4.	Сучасні освітні технології в закладах освіти	3	екзамен
ОК 5.	Психологія педагогічної діяльності в закладах освіти	3	залік
ОК 6.	Науковий семінар: підготовка кваліфікаційної роботи	3	екзамен
ОК 7.	Актуальні проблеми історії України	3	залік
ОК 8.	Дискусійні питання всесвітньої історії	3	екзамен
ОК 9.	Джерелознавство історії України	3	залік
ОК 10.	Світоглядно-ціннісні засади громадянської освіти	3	екзамен
ОК 11.	Громадянська освіта та методика її навчання	4	екзамен
ОК 12.	Стратегічні проблеми сучасного світу	3	екзамен
ОК 13.	Технології навчання історії	3	екзамен
ОК 14.	Історичні студії: дослідження і навчання	3	екзамен
ОК 15.	Виробнича (педагогічна) практика	16	залік
ОК 16.	Кваліфікаційна робота	8	захист
Всього:		58	
Вибіркові освітні компоненти			
Дисципліни вільного вибору здобувачів			
ВК	Вибіркова дисципліна (5)	20	залік
Всього		20	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

1 курс		2 курс
I семестр	II семестр	III семестр
Логіка та методологія наукового пізнання		
Іноземна мова за професійним спрямуванням	Сучасні освітні технології в закладах освіти	
Вибіркова дисципліна загальної підготовки	Психологія педагогічної діяльності в закладах освіти	
Науковий семінар: підготовка кваліфікаційної роботи	Комп'ютерні інформаційні технології в освіті та науці	Стратегічні проблеми сучасного світу
Світоглядно-ціннісні засади громадянської освіти	Актуальні проблеми історії України	Джерелознавство історії України
Технології навчання історії	Дискусійні питання всесвітньої історії	Історичні студії: дослідження і навчання
	Громадянська освіта та методика її навчання	
	Виробнича (педагогічна) практика	Виробнича (педагогічна) практика
Кваліфікаційна робота		
Вибіркова дисципліна професійної підготовки	Вибіркова дисципліна професійної підготовки	Вибіркова дисципліна професійної підготовки

3. Форма (форми) атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота є формою підсумкової атестації, що дає змогу оцінити рівень засвоєння здобувачем теоретичних знань та ступінь практичної підготовки, здатність до самостійної реалізації основних видів і форм роботи педагога.</p> <p>Для оприлюднення, публічного ознайомлення зі змістом та з метою запобігання академічного плагіату кваліфікаційні роботи мають бути розміщені в репозитарії бібліотеки ЗВО.</p> <p>Кваліфікаційна робота допускається до захисту перед екзаменаційною комісією за умови, якщо рівень її самостійності (оригінальності) відповідає політиці академічної доброчесності.</p>
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	<p>До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі, які успішно та повною мірою виконали навчальний план.</p> <p>Умовою допуску здобувача до захисту є наявність роботи, оформленої за встановленими вимогами, рішення випускових кафедр про успішний попередній захист, рецензії фахівця з галузі та відгуку наукового керівника.</p> <p>Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно на засіданні екзаменаційної комісії, склад якої затверджується у встановленому ЗВО порядку.</p>

5. Матриці відповідності

5. 1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми (обов'язкові компоненти)

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16
ЗК 1	+			+			+	+					+		+	
ЗК 2		+							+				+		+	
ЗК 3			+						+			+	+		+	
ЗК 4					+		+	+		+	+	+				
ЗК 5	+			+		+								+		+
ЗК 6	+				+	+				+	+	+				+
ФК 1				+					+					+		
ФК 2		+							+			+	+		+	
ФК 3											+		+		+	
ФК 4	+					+			+	+	+			+		+
ФК 5				+							+		+		+	
ФК 6				+	+					+			+		+	
ФК 7	+													+		+
ФК 8	+									+		+				
ФК 9							+	+				+				
ФК 10					+										+	
ФК 11		+	+				+	+				+				
ФК 12							+	+						+		

5. 2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми (обов'язкові компоненти)

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16
ПРН 1				+	+					+		+				
ПРН 2		+	+						+							
ПРН 3	+			+			+	+				+		+		
ПРН 4									+	+	+	+				
ПРН 5	+					+										+
ПРН 6							+	+						+		
ПРН 7							+	+						+		
ПРН 8											+		+		+	
ПРН 9					+								+		+	
ПРН 10						+	+	+	+							+
ПРН 11			+										+			+
ПРН 12	+					+							+		+	
ПРН 13					+					+	+	+			+	
ПРН 14											+				+	
ПРН 15		+								+	+		+		+	

Гарант освітньо-професійної програми _____ Ірина СКАКАЛЬСЬКА
(керівник проектної групи) (підпис) (ім'я, прізвище)

Освітньо-професійна програма схвалена на засіданні кафедри історії та методики навчання
(протокол № ____ від _____).

Завідувач кафедри _____ проф. Ірина СКАКАЛЬСЬКА
історії та методики навчання (підпис) (ім'я, прізвище)